

PHẦN BA

CÁC NỘI DUNG KHÁC

1. HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH GIÁO VIÊN MÔN MĨ THUẬT LỚP 6

1.1. Kết cấu sách giáo viên môn Mĩ thuật lớp 6

Mỗi bài học trong *Sách giáo viên Mĩ thuật 6* được thiết kế thành một kế hoạch dạy học cụ thể, tương ứng với SGK *Mĩ thuật 6*. Mỗi kế hoạch dạy học trình bày các nội dung sau:

- Chủ đề/Tên bài/Số tiết.
- Mục tiêu HS cần đạt.
- Chuẩn bị.
- Các hoạt động.

Trong mỗi kế hoạch dạy học thường theo tiến trình gồm có 5 hoạt động thống nhất với các hoạt động học được trình bày trong SGK là: *Khám phá* → *Kiến tạo kiến thức – kĩ năng* → *Luyện tập – Sáng tạo* → *Phân tích – Đánh giá* → *Vận dụng – Phát triển*.

Mỗi hoạt động thường bao gồm các nội dung sau:

- + **Tên hoạt động.**
- + **Nhiệm vụ của GV:** Đưa ra nhiệm vụ trọng tâm mà GV cần thực hiện trong hoạt động.
- + **Gợi ý cách thức tổ chức:** Gợi ý cách thức, các bước tiến hành hoạt động.
- + **Câu hỏi gợi mở:** Đưa ra hệ thống câu hỏi GV có thể sử dụng để gợi mở cho HS trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học Mĩ thuật.
- + **Tóm tắt (để HS ghi nhớ):** Tóm tắt, chốt lại hoặc lưu ý HS các kiến thức, kĩ năng của mỗi hoạt động/bài học mà HS cần nắm được.

Trong các hoạt động thì hoạt động *Vận dụng – Phát triển* là hoạt động mang tính gợi mở cho HS vận dụng và tiếp tục sáng tạo trên cơ sở các kiến thức, kĩ năng của bài học mĩ thuật vào các hoạt động, bài học tiếp theo hoặc kết nối mĩ thuật với cuộc sống.

1.2. Hướng dẫn sử dụng sách giáo viên hiệu quả

Để sử dụng *Sách giáo viên Mĩ thuật 6* có hiệu quả, GV cần nghiên cứu kĩ để nắm vững các nội dung của sách.

Cấu trúc của *Sách giáo viên Mĩ thuật 6* gồm 2 phần như sau:

- **Phần thứ nhất: Một số vấn đề chung về dạy học môn Mĩ thuật lớp 6.**

Phần này giúp cho các GV mĩ thuật hiểu được những nội dung cơ bản sau:

- + Tổng quan về Chương trình môn Mĩ thuật lớp 6.
- + Giáo dục mĩ thuật nhằm phát triển năng lực, phẩm chất HS.
- + Đánh giá trong dạy học Mĩ thuật.
- + Giới thiệu SGK môn Mĩ thuật lớp 6 (Cấu trúc SGK; Mô hình nhận thức; Cấu trúc kế hoạch bài học cụ thể trong *Sách giáo viên Mĩ thuật 6*).

- Phần thứ hai: Hướng dẫn thực hiện các bài học cụ thể.

Phần này hướng dẫn GV thực hiện các bài học cụ thể trong SGK *Mĩ thuật 6*.

Nội dung SGK *Mĩ thuật 6* được biên soạn theo các chủ đề đã định hướng trong Chương trình giáo dục phổ thông 2018 môn Mĩ thuật.

Các bài học trong SGK *Mĩ thuật 6* được biên soạn theo hướng mở, không đóng khung vào thứ tự chủ đề để GV và nhà trường linh hoạt xây dựng kế hoạch dạy học phù hợp với thực tế địa phương. Tuy vậy, để đảm bảo tính liên kết hoạt động và hệ thống nội dung, hình thức thể hiện các dạng bài mĩ thuật trong chủ đề thì có thứ tự các bài trong mỗi chủ đề. GV xây dựng kế hoạch dạy học cho phù hợp với điều kiện thực tế về thời gian, hoàn cảnh kinh tế, văn hoá xã hội của địa phương, phù hợp với điều kiện chuẩn bị dụng cụ, vật liệu cho bài học của GV và HS.

SGK *Mĩ thuật 6* được thể hiện lồng trong *Sách giáo viên Mĩ thuật 6* giúp các GV thuận tiện sử dụng trong xây dựng kế hoạch dạy học và tương tác với HS trong các hoạt động. Các ví dụ, hình ảnh minh hoạ, hệ thống câu hỏi trong từng hoạt động của các bài học chỉ là những gợi ý giúp cho các GV tổ chức tiến trình bài học. GV có thể linh hoạt vận dụng, điều chỉnh các hoạt động trước, sau không theo trình tự trong SGK, bổ sung hình ảnh minh hoạ, phương pháp, hình thức tổ chức dạy học, vật liệu thay thế sao cho phù hợp với điều kiện cụ thể ở từng lớp học và với năng lực thực tế của HS để đáp ứng mục tiêu của chủ đề và mục tiêu của từng bài học trong chủ đề.

Ví dụ: SGK Bài *Sản phẩm từ vật liệu đã qua sử dụng*:

CHỦ ĐỀ **Vật liệu hữu ích**

Bài 1 SẢN PHẨM TỪ VẬT LIỆU ĐÃ QUA SỬ DỤNG

YÊU CẦU CẦN BIẾT

- Hiểu được một số cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đã qua sử dụng.
- Tạo hình và trang trí được sản phẩm ứng dụng từ vật liệu đã qua sử dụng.
- Nhận ra được ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đã qua sử dụng trong học tập và trong cuộc sống.

CHUẨN BỊ

Giấy màu, màu vẽ, kéo, hồ dán, một số vật liệu đã qua sử dụng thân thiện với môi trường và đảm bảo an toàn, vệ sinh.

1 Khám phá sản phẩm từ các vật liệu đã qua sử dụng
Quan sát hình và cho biết:

- Vật liệu tạo nên sản phẩm.
- Cách điều chỉnh và trang trí vật liệu đã qua sử dụng thành sản phẩm mới.
- Vệ đẹp tạo hình và giá trị sử dụng của sản phẩm.

Ảnh 1: Hồng Vương; Ảnh 2, 3: Thanh Ngọc; Ảnh 4: Hồng Ngọc

2 Cách tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đã qua sử dụng
Quan sát hình để nhận biết cách tạo sản phẩm từ vật liệu đã qua sử dụng.

1. Lựa chọn vật liệu đã qua sử dụng có hình khối phù hợp với việc tạo dáng và trang trí sản phẩm ứng dụng.
2. Cắt, ghép hình khối của vật liệu đã qua sử dụng cho phù hợp với mục đích của sản phẩm mới.
3. Trang trí cho sản phẩm thêm tinh tế và hấp dẫn.

Hình khối của vật liệu đã qua sử dụng có thể tạo được sản phẩm hữu ích cho cuộc sống.

3 Tạo sản phẩm từ vật liệu đã qua sử dụng

- Cùng bạn tập hợp vật liệu tìm được tạo kho vật liệu chung.
- Quan sát các vật liệu để tìm ý tưởng sáng tạo sản phẩm mới.
- Chọn vật liệu cần thiết cho việc tạo sản phẩm mới.
- Thực hiện theo ý thích.

Ảnh 1: Thanh Ngọc
Ảnh 2: Kim Tuyền
Ảnh 3, 4, 5: Hồng Nhung

Lưu ý!
Có thể cắt ghép các vật liệu khác nhau để tạo sản phẩm mới.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

- Nêu cảm nhận và phân tích:
 - Sản phẩm em yêu thích.
 - Cách tạo hình và trang trí sản phẩm.
 - Vật liệu được tái sử dụng trong sản phẩm.
 - Giá trị sử dụng của sản phẩm.

5 Tìm hiểu sản phẩm điều khác từ vật liệu đã qua sử dụng

- Quan sát hình và cho biết:
 - Tên các sản phẩm tạo hình.
 - Những vật liệu nào được sử dụng để tạo hình?
 - Hình dáng, màu sắc của mỗi sản phẩm tạo hình như thế nào?

Ảnh 1, 2, 3: shutterstock.com
Ảnh 4, 5: Phạm Anh Kim

Hình dáng, màu sắc của vật liệu đã qua sử dụng có thể gợi ra những ý tưởng sáng tạo độc đáo và ngộ nghĩnh.

Vở bài tập Mĩ thuật 6:

CHỦ ĐỀ

Vật liệu hữu ích

Bài 1 SẢN PHẨM TỪ VẬT LIỆU ĐÃ QUA SỬ DỤNG

1 Quan sát hình và viết tên các vật liệu được sử dụng để tạo ra mỗi sản phẩm trong hình.

1. _____

3. _____

2 Tạo một sản phẩm (bộ dùng/bộ chơi/...) từ vật liệu đã qua sử dụng.

3 Giải thích về một đồ tạo hình và giá trị sử dụng của sản phẩm vừa tạo ra.

Đã tự đánh giá (Điểm của mình/giá) Đã đánh giá (Đánh giá của mình/giá)

Đạt Chưa đạt Đạt Chưa đạt

Sách giáo viên MI thuật 6:

CHỖ MẸ

Vật liệu hữu ích

BÀI 1 SẢN PHẨM TỪ VẬT LIỆU ĐÁ QUÀ SỬ DỤNG

MỤC TIÊU

Sau khi học HS:

- Hiểu được một số cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.
- Tạo hình và trang trí được sản phẩm ứng dụng từ vật liệu đá quạ sử dụng.
- Nhận ra được ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đá quạ sử dụng trong học tập và trong cuộc sống.

CHUYÊN

- HS hiểu rằng, màu sắc, hình thức của vật liệu đá quạ sử dụng khác nhau với môi trường và thời gian.
- Giới thiệu, sản phẩm mẫu từ vật liệu đá quạ sử dụng.

HOẠT ĐỘNG KHÁM PHÁ

Khám phá sản phẩm từ các vật liệu đá quạ sử dụng.

Nhiệm vụ của GVH: Tạo cơ hội cho HS quan sát, nhận biết về ứng dụng hình và giá trị sử dụng của sản phẩm được làm từ vật liệu đá quạ sử dụng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tập sự hỏi cho HS quan sát và khám phá một số sản phẩm được làm từ vật liệu đá quạ sử dụng thông qua ảnh, video clip, bài mẫu.
- Đặt câu hỏi gợi ý để HS nhận ra được tính chất về các loại vật liệu có thể sử dụng trong sáng tạo sản phẩm từ thuật và về một số hình thức sáng tạo sản phẩm từ thuật từ các vật liệu đá.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Các sản phẩm được tạo ra từ những vật liệu nào?
- Có thể ứng dụng những vật liệu này ở đâu?
- Theo em, các sản phẩm trên được ứng dụng và trang trí như thế nào?
- Các sản phẩm trên có vẻ đẹp tạo hình và giá trị sử dụng như thế nào?
- ...?

Vật liệu hữu ích

BÀI 1 SẢN PHẨM TỪ VẬT LIỆU ĐÁ QUÀ SỬ DỤNG

MỤC TIÊU

Sau khi học HS:

- Hiểu được một số cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.
- Tạo hình và trang trí được sản phẩm ứng dụng từ vật liệu đá quạ sử dụng.
- Nhận ra được ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đá quạ sử dụng trong học tập và trong cuộc sống.

CHUYÊN

- HS hiểu rằng, màu sắc, hình thức của vật liệu đá quạ sử dụng khác nhau với môi trường và thời gian.
- Giới thiệu, sản phẩm mẫu từ vật liệu đá quạ sử dụng.

1 Khám phá sản phẩm từ các vật liệu đá quạ sử dụng

Quan sát và trả lời:

- Các sản phẩm trên.
- Hình thức và màu sắc của các sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

2 Cách tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng

Quan sát và trả lời:

- Hình thức và màu sắc của các sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.
- Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm.

3 Hình thức và màu sắc của các sản phẩm

Quan sát và trả lời:

- Hình thức và màu sắc của các sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

4 Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm

Quan sát và trả lời:

- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.
- Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm.

5 Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm

Quan sát và trả lời:

- Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

6 Ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đá quạ sử dụng

Quan sát và trả lời:

- Ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đá quạ sử dụng.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

HOẠT ĐỘNG KIẾN THỨC - KI NĂNG

Cách tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.

Nhiệm vụ của GVH: Khuyến khích HS quan sát để nhận biết cách tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tập sự hỏi cho HS quan sát hình ở trang 60 SGK để nhận biết cách tạo hình và trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.
- Khuyến khích HS thảo luận, nêu cách tạo hình và trang trí ứng dụng, hỏi, chỉ ra tính thẩm mỹ và công dụng của sản phẩm.
- Nếu cần hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, thảo luận.
- Gợi ý để HS nhắc lại và ghi nhớ các bước thực hiện.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Có thể ứng dụng những vật liệu gì để tạo ra sản phẩm này?
- Để tạo hình và trang trí sản phẩm mới từ vật liệu đá quạ sử dụng cần có các dụng cụ gì?
- Tạo hình và trang trí sản phẩm mới từ vật liệu đá quạ sử dụng được thực hiện theo các bước như thế nào?
- ...?

TÌM TÌM ĐỒ HS GÌ NHÉ?

Hình khối của vật liệu đá quạ sử dụng có thể tạo được sản phẩm hữu ích cho cuộc sống.

HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP - SÁNG TẠO

Tạo sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.

Nhiệm vụ của GVH: Khuyến khích HS tạo hình, trang trí sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS:
 - + Tập hợp các vật liệu đá quạ sử dụng mà từng cá nhân sưu tầm được để tìm ý tưởng và phân chia hình dáng sản phẩm mới.
 - + Tập hợp vật liệu phế liệu và có tính khả thi để tạo sản phẩm mới.
- Hỗ trợ và hướng dẫn HS:
 - + Thực hiện tạo hình, trang trí sản phẩm theo ý thích.
 - + Kỹ thuật tạo hình và cách sử dụng, điều chỉnh hình khối vật liệu đá quạ sử dụng trong quá trình sáng tạo và trang trí sản phẩm mới.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Những vật liệu nào có thể đem lại hiệu quả thẩm mỹ và giá trị sử dụng của sản phẩm mới?
- Bạn sẽ tạo được sản phẩm như thế nào để phù hợp với giá trị sử dụng của nó?
- Dụng cụ nào phù hợp để thực hiện tạo sản phẩm mới?
- Bạn sẽ trang trí như thế nào để sản phẩm mới có tính thẩm mỹ hơn?
- ...?

LƯU Ý HS

Có thể cắt ghép các vật liệu khác nhau để tạo sản phẩm mới.

1 Tạo sản phẩm từ vật liệu đá quạ sử dụng

Quan sát và trả lời:

- Hình thức và màu sắc của các sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

2 Hình thức và màu sắc của các sản phẩm

Quan sát và trả lời:

- Hình thức và màu sắc của các sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

3 Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm

Quan sát và trả lời:

- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.
- Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm.

4 Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm

Quan sát và trả lời:

- Cách thức tạo hình và trang trí sản phẩm.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

5 Ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đá quạ sử dụng

Quan sát và trả lời:

- Ý nghĩa của việc tái dụng vật liệu đá quạ sử dụng.
- Nguyên liệu và công cụ để làm ra các sản phẩm.

HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG - PHÁT HIỆN

Tìm hiểu sản phẩm điều khiển từ vật liệu đá quạ sử dụng.

Nhiệm vụ của GVH: Giúp HS nhận thức được việc ứng dụng, tác chế vật liệu đá quạ sử dụng góp phần bảo vệ môi trường, tiết kiệm nguyên vật liệu, tiết kiệm chi phí, giảm nguy cơ ô nhiễm môi trường và ý thức công dân đối với môi trường, xã hội và với tương lai của chính các em.

Gợi ý cách tổ chức:

- Tập sự hỏi cho HS nêu hình ảnh, video clip về một số sản phẩm điều khiển được làm từ các vật liệu đá quạ sử dụng để các em hiểu thêm các hình thức sáng tạo sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật với nhiều chất liệu phong phú và sắc tố ở mọi nơi.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em đã nhận được sản phẩm nào?
- Sản phẩm nào được điều khiển từ vật liệu đá quạ sử dụng?
- Em hiểu những sản phẩm đó là gì?
- Em có ý tưởng gì khác với những vật liệu đá quạ sử dụng?
- ...?

TÌM TÌM ĐỒ HS GÌ NHÉ?

Hình dáng, màu sắc của vật liệu đá quạ sử dụng có thể gợi ra những ý tưởng sáng tạo độc đáo và ngộ nghĩnh.

Để sử dụng *Sách giáo viên Mĩ thuật 6* hiệu quả, GV cần lưu ý một số điểm sau:

- Năm vững các kĩ thuật thể hiện của Mĩ thuật tạo hình, Mĩ thuật ứng dụng và phương pháp tổ chức để vận dụng linh hoạt trong các chủ đề/bài học sao cho các hoạt động trong từng bài, các bài trong từng chủ đề có sự liên kết với nhau về nội dung hoặc về các hình thức mĩ thuật. Có thể cho HS bắt đầu bài học bằng hình thức quan sát thực tế hoặc tưởng tượng hay nhớ lại kiến thức, kĩ năng, kinh nghiệm cá nhân để trải nghiệm, khám phá kiến thức, hình thành kĩ năng mới.
- Động viên, khuyến khích, hỗ trợ kịp thời để giúp HS phát triển năng lực, phẩm chất, phát huy thế mạnh cá nhân trong học tập Mĩ thuật và hợp tác tốt với bạn, với GV trong quá trình học tập.
- Cuối mỗi bài học, tùy điều kiện lớp học, GV cần tổ chức, hướng dẫn, gợi mở cho HS trưng bày, giới thiệu, chia sẻ về sản phẩm theo hình thức phù hợp với khả năng, ý tưởng của các em.
- Đánh giá kết quả học tập của HS trong cả quá trình hoạt động và qua sản phẩm theo năng lực sau mỗi hoạt động dựa vào gợi ý trong sách giáo viên.
- Tùy điều kiện thực tế, GV mĩ thuật có thể phối hợp với các lực lượng khác để tổ chức các hoạt động dạy học Mĩ thuật hiệu quả (*Ban giám hiệu, GV chủ nhiệm, các GV bộ môn khác, cha mẹ HS,...*). Có thể xây dựng phòng học Mĩ thuật (hoặc học tại lớp) với đầy đủ đồ dùng, phương tiện học tập chung cho HS để các em có ý thức tập thể, ý thức trách nhiệm trong việc cùng nhau bảo quản, giữ gìn, sử dụng và sử dụng tiết kiệm đồ dùng, sản phẩm, có ý thức chia sẻ và giúp đỡ nhau,...
- Thường xuyên cập nhật thông tin, bổ sung những kiến thức tự nhiên, xã hội,... có liên quan tới các bài học Mĩ thuật. Sinh hoạt chuyên môn theo cụm trường, chia sẻ với các đồng nghiệp những kinh nghiệm dạy học thực tế để phát triển năng lực chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm của bản thân.

Ngoài các hoạt động chính, trong sách giáo viên còn có thêm phần mở rộng với mục đích gợi ý thêm cho GV một số hoạt động cho những lớp có nhiều HS khá, giỏi, hoặc làm phong phú thêm các hình thức tổ chức bài học.

Với các lớp học 2 buổi/ngày, GV có thể lập kế hoạch bổ sung, tổ chức cho HS tham gia các hoạt động cá nhân hoặc hoạt động nhóm theo yêu cầu tiếp nối trong vở bài tập và phát triển ý tưởng mở rộng theo bài học ở buổi 1 mà không cần phải soạn một bài mới. Ví dụ: thể hiện hình thức mĩ thuật khác với cách đã thực hiện, hợp tác nhóm để tạo sản phẩm chung, sử dụng sản phẩm mĩ thuật của buổi học trước để kể chuyện, sắm vai, trưng bày, giới thiệu và chia sẻ cảm nhận để phát triển kĩ năng thuyết trình,...

Trong phần cuối của một số bài, thường có thêm một số phụ lục, học liệu để GV tổ chức đánh giá, kết nối với gia đình, theo dõi quá trình rèn luyện của HS. Những phụ lục này được cập nhật đưa lên website: <http://sachthietbigiaoduc.vn> để GV thuận tiện khi sử dụng.